ces retēta Vn̄ iacobꝰ Merces ope
rarioꝝ q̄ meſſuerūt terrā retēta ē
eis. clamat ad dn̄m ⁊ clamor eiuſ
in aures dn̄i ſabaoth itroiuit.
Quartū pctm̄ qḋ voce ſua clamat ē
oppreſſio viduaꝝ ⁊ orphanoꝝ.
Ecci. xxxv Dn̄s nō deſpiciet pupil
los viduaꝝ ⁊ orphanoꝝ. Nā ſi le
ſeris eos vt lacriment ⁊ clamēt ta
lis clamor aſcēdit vſq ad celū: et
dn̄s exaudiet ⁊ vindicet. Quintū
pctm̄ clamans ē mutū ⁊ luxuria i
ordiata q̄ iam regnat p totū mū
dū. Vn̄ geū. xviij. dixit dn̄s ad a
brahā. Clamor zodome ⁊ gomor
re multiplicatus ē nimis: ⁊ pctm̄
eoꝝ aggrauatū ē ⁊ deſcendā ⁊ de
lebo eos. Et ſequit̄ Pluit dn̄s ſup
zodomā ⁊ gomorrā ſulphur ⁊ ig
nē. Sed heu iā totus mundꝰ venit
ad talem ſtatū. q̄cq̄d clamāt hec
quinq ſ. ſangs humanꝰ. vſura.
zodoma. merces retenta ⁊ vox pre
dicantiū ⁊ cominantiū. hoīes ſurdi
ſunt ⁊ nō curant. Ex q̄ iſtas voces
clamantes nō curant: oꝫ eos audi
re quartam vocē viꝫ reſuſcitantiū
que ſequit̄ Quarta vox eſt reſuſci
tantiū. hec vox eſt valde horribilis
Clamat nāq xp̄us ad modū leo
nis q̄ nos reſuſcitabit. Nā leo qn̄
parit filios ſuos mortui ſunt: tunc
prima die clamat. ſecūda die cla
mat. Sꝫ tercia die audiūt ⁊ reſur
gunt. Ita xp̄s clamat prima die
ſue predicacōis ſꝫ non audiuimꝰ
Clamauit ſcḋa die in cruce ⁊ non
audiuimꝰ Sꝫ clamabit tercia die

viꝫ in die iudicij ⁊ oꝫ nos audire
ſiue volumꝰ ſiue non. Itē clamat
vox angeloꝝ. Surgite mortui: ve
nite ad iudicium. vtꝫ in euange
lio math. Mittet filiꝰ hoīs ange
los ſuos ⁊ colliget a q̄tuor ptibus
mundi: ⁊ tūc ſurdos fac̄ audire.
Nā aliq̄ ſunt ſi poſſent obſtruere
aures: libenter facerent. Sꝫ illud
oꝫ ɔtra qḋ nullū ē remediū Tunc
plangēt ſe omnes tribꝰ terre Vn̄
pſa. Expergiſcimini ⁊ vigilate qui
dormitis in puluere terre. Ergo q̄
ad thema. Surdos fecit audire. ⁊
mutos loq̄

Dn̄ica. xiiij.

Sermo. liiij.

Beati oculi q̄ vidēt q̄ vos vi
detis. Luce. x. Dicit̄ enī in
reꝝ natura q aq̄la ſolem
i ſplendore ſuo clariſſimis oculis ſu
is clare intuet̄ ⁊ nō reuerberat ocu
los. Quāto magͣ verus ſol deꝰ ocu
los mentis pōt delectare ⁊ ſuauita
tem cordis inducere Et ad hoc faci
endum tria requirunt̄: q̄ oculis
naturalibus delectationē inducūt
Primū eſt qn̄ res quā videt oculꝰ
ſit ſpecioſa ⁊ delectabilis: tūc oculꝰ
delectat̄. Scḋm eſt qn̄ medium de
ducēs viſū fuerit claꝝ. qꝛ i medio
tenebrarū nō pōt clare res ſpecio
ſa ītueri ſeu dirigi ad clarā rē. Jo
ho h̄n̄s debiles oculoſ nō pt bene
ſuſtinē lucē. Ita tria ſūt q̄ oculos
mētis delectāt. Primū ē res ſpeci
oſā que eſt ipſe deus. Vnde pſ.
Specioſus forma pre filijs hoīm

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Secundum medium eſt ꝓximus
Quū homo inſpicit ꝓximum ⁊ pul
cram imaginē: tunc eſt tanq̄ me
dium quo dirigitur oculus ad eū
cognoſcendum vt ꝑ viſibilia ad
amorem inuiſibiliū inducamur.
Tercium quaſi clarus viſus ē cog
nitio d'itatis mediāte fide. Quis
enim oculus exterior deum ſicut ē
non vidit. fide tn̄ oculis cordis ip
ſum clare videt in futuro ſicut eſt.
Et hec tria oſtenduntur in hoc euan
gelio. Euangelium.

Dixit iheſus diſcipulis ſuis. Be
ati oculi q̄ vident que vos videtis.
videlicet deum in humanitate. Nā
ego dico vobis: ꝙ multi prophe
te ⁊ reges deſiderabāt videre q̄ vos
videtis. ſ. xp̄m filium dei de v̓gine
natum: ⁊ audire eius doctrinam
quam vos auditis: ⁊ non audie
runt auribus corporalibus. Et cū
hec diceret: ecce quidā legiſperit⁹
i. doctor in lege temptans eū dixit
Mgr̄ quid faciendo vitam eternā
poſſidebo. At ille dixit. In lege q̄d
ſcriptū eſt: quō legis. Ille rn̄dens
dixit. Diliges dn̄m deum tuum ex
toto corde tuo ⁊ ex tota aīa tua:
⁊ ex omnibus viribus tuis: ⁊ ex
omni mente tua Et proximum tu
um ſicut teipſum. Dixitq; illi. Re
cte reſpondiſti. Hoc fac ⁊ viues.
Ille aūt volens iuſtificare ſeipſū
dixit ad iheſum. Et quis eſt me⁹
ꝓximus. Suſpiciens autem ihe
ſus dixit parabolam. Homo qui
dam deſcendebat ab iheruſalem
in ihericho ⁊ incidit in latrones. q̄
etiā deſpoliauerunt eū: ⁊ plagis
impoſitis abierunt ſemiuiuo reli
cto. Accidit aūt vt ſacerdos quidā
deſcēderet eadē via: ⁊ viſo illo pret
iuit. Similr̄ ⁊ leuita cū eſſet ſecus lo
cū ⁊ videret eū ꝑtranſijt. Samari
tanus aūt iter faciens venit ſec⁹
eū: ⁊ vidēs illum miſericordia mo
tus eſt. Et appropinquans illi al
ligauit vulnera ei⁹ infundēs oleū
⁊ vinū. ⁊ imponēs illū ad iumen
tū ſuū duxit in ſtabulū ⁊ curā ei⁹
egit. Et altera die ꝓtulit duos de
narios ſtabulario ⁊ ait Curā illi
us habe. ⁊ q̄dcunq; ſupererogaue
ris ego cū rediero reddā tibi. Quis
hoꝝ inter ſacerdotē. leuitā ⁊ ſamai
tanū tibi videt̄ ꝓximus illi fuiſſe
q̄ incidit in latrones. Et ille dixit.
Qui fecit miam in illum Et ait illi
ihs. Vade ⁊ fac tu ſimiliter. Et ſic
p; euangeliū. Iſta parabola ē quo
ad genus humanū. Homo vulnera
tus inter latrones ē gen⁹ huma
num q̄d cecidit ꝑ pctm̄ primoꝝ
parentum. ⁊ iacuit extra viam ſpo
liatum omnib⁹ virtutib⁹. Sed ve
nit ſacerdos. i. ꝓpheta ⁊ ſacerdotes
qui ſanare eū non poſſunt. leuite
fuerūt de illis qui ſub ſacerdotib⁹
fuerunt ⁊ ſeruiebāt in templo: q̄
non poterant curare. Sed venit ſa
maritanus. i. xp̄s: ⁊ infudit oleū
mīe ⁊ vinū pietatis ⁊ ſanauit ge
n⁹ humanū. Ergo quo ad thema
Bt̄i oculi q̄ vident q̄ vos videtis. ſ.
xp̄m in hūanitate in ipſū credēdo

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

non ſolū oculis corpalibꝫ quib⁹
ipſi iudei eū viderunt: ſed ocul' mē
tis ipſum ↄtemplando ⁊ illū ſeqn
do. Ergo beati oculi ⁊c. Nō ꝙ ocu
li iuſti hoīs quatuor debent videre
Primo ad fundendū lacrimas ad
purgandū ꝓprium delictū Sc̄d̄o de
bent videre bona exempla ꝓximi
ad imitandū. Tercio dn̄t videre
pulcras creaturas ad laudand
deū Quarto dn̄t videre celeſtia ad
exorandū deū. Primo dico ꝙ ocu
li iuſti hoīs debent videre vt fun
dāt lacrimas ad purgandū ꝓpri
um delictū Vnde pſ. Exit⁹ aquaꝝ
deduxerūt oculi mei ꝙ non cuſto
dierunt legē tuā dn̄e. Nā ſepe of
fendit hō deū oculis vidēdo illicita
de quib⁹ cadit hō in ↄſcīa ad ↄſen
ſum pctōꝝ. Hu⁹ legim⁹ figuram ꝙ
dauid p⁹ meridiē deābulabat in
aula ſua ⁊ vidit pulcrā mulierem
vxorem vni⁹ militis. ⁊ ex aſpectu
oculorū cecidit p ↄſenſū in pctm̄
mortale ⁊ illud poſtmodū deleuit p
lacrimas. p ↄfeſſionē ⁊ ſatiſfacti
onē Ideo dic̄ in pſ. Per ſingulas
noctes lectū meū lacrimis meis ri
gabo Cū deus p pctm̄ offenditur.
p lacrimas reconciliat̄. Hui⁹ legi
m⁹ figurā gen̄. viij. Terra erāt ita
coopta cū peccatis hoīm ꝙ de⁹ di
xit. Penitet me feciſſe hoīem. Ve
nit ḡ mundatio aquaꝝ ⁊ purga
uit totā terrā ⁊ lauit eā ab oībus
immundicijs ei⁹ ⁊. viij. hoīes qui
fuerūt in archa illos benedixit: ⁊
poſuit arcū in ſignū mīe i nubibꝫ
celi. ⁊ colūba venit ad noe poſtꝙ̄
mūdata erat terra: ⁊ portauit ra
mū virentib⁹ folijs in ore de arbo
re oliuaꝝ Ita moraliter. hō offen
dit deū p viſū ſuoꝝ oculoꝝ in ↄcu
piſcētia male auaricie. luxurie. et
ſupbie. Ita dn̄s pt bene dicere. pe
nitet me feciſſe hoīem pctōrem Sꝫ
cū venit diluuiū aque lacrimaꝝ
tūc excluſſis oībus pctīs de⁹ recō
ciliat̄ ⁊ arcū federis ⁊ miam ponit
in nobis tūc ſaluant̄ in archa cō
ſcīe. viij. pſone ⁊ viij. btitudines
⁊ colūba ⁊ grā ſpuſſcī venit in ar
chā ↄſciente: portās pacē ⁊ ſpem
vite eterne ⁊ aqua lacrimaꝝ puri
ficat illa que oculus ab extra vi
dit ⁊ maculauit. Vnde ihero. ſup
math. Sicut poſt vehemētes mo
t⁹ aeris aer purificat̄ ⁊ terra fecū
dat̄. ita poſt lacrimaꝝ pluuias ſe
renitas mentis. Et ſic pꝫ primū
ꝙ oculi iuſti hoīs videt ↄſcientiā
immundā ⁊ fundūt lacrimas ad
purgandū. Sc̄d̄o dico ꝙ oculi iuſ
ti hoīs videt bō exempla ꝓximi ad
imitandū Vn̄ ait ſapiens puer.
Oculi recta videāt vt filia faciant
Sꝫ multi ſunt q̄ mag̃ vertunt ocu
los ſuos ad vana hui⁹ mundi vi
denda. ⁊ inde aīa ſepe maculat̄ vt
pꝫ gen̄. in figura. Jacob venit cū
filia ſua d meſopotamia p terrā
gētiliū: ⁊ dixit ad pueros ſuos ⁊
familiā ſuā. Maneatis ſil': ⁊ nul
lus ſe abſentet nec mittat ſocieta
tem nrām: ſed pulcra puella filia
e⁹ dina noīe exiuit de ſocietate vt

videret mulieres a vanitates regi
onis illi⁹. cu videret fili⁹ principis
gentiliū apprehendit puellam: a
violauit eam Ita moraliter nos
ſumus in via p quam tendimus
ad patriam noſtram: ideo opor
tet nos manere in via recta a iuſ
ta. Unde exodi. Hec eſt via domi
ni ne declinetis a ſiniſtris ex ea: ſʒ
ſunt multi qui dimittunt ſocieta
tem bonā v vitam ſanctoꝝ qui ſi
is bonis operibus meruerūt tene
re viam vite. ſed iam vertunt ocu
los ad vana huius mundi. qd vi
dēs dyabolus capit animam: ma
culat a pŭat eam v̄tute: ac ducit
ad conſenſum peccatorum. ſicqʒ
miſeā anima ambulat poſt mor
tem. nec veniet ad patriā cum ele
ctis. Ideo conqueritur ihe̅remias
treno. Heu heu mors intrauit
p feneſtras nr̄as. Feneſtre ſunt
oculi p quas vadit ad animam
aut mors aut vita. Ideo claudat̄
dyabolo a aperiatur xp̄o. Tercio
dico q̄ oculi beati vidēt creaturas
quas de⁹ creauit nobis ad vtilita
tem et ſibi ad laudem a honorem
Unde in ps̄. Videbo celos tuos o
pa manuum tuaꝝ lunam et ſtel
las que tu fundaſti. Et illas dn̄t
videre boni hominis oculi: vt lau
dēt creatorem in creaturis. q̄ crea
tur̄e ſunt velut ſpeculum in quo re
lucet potentia patris. ſapia filij.
bonitas ſpiritusſancti. Unde pau
lus. Videm⁹ nunc p ſpeculuꝫ et in
enigmate: ſʒ poſt hanc vitam fa

cie ad faciem. Sʒ oculi auari ho
minis vidēt creaturas. viʒ domos
pulcras poſſeſſiones. animalia.
agros. vineas a deſiderāt a optāt
et cogitant ſtatī in corde ſuo. Ut
nā illa res eēt mea a hoc ē maximū
pctm̄. q2 dr̄ in preceptis dn̄i. Nō
ↄcupiſces rem primi tui iniuſte.
Sic fecit rex iſrl̄. vt p; .iiij. regum
Vidit vineā pulcram q̄ erat vni⁹
qui dicebat̄ naboth. et miſit p eo
a dixit. Da mihi vineam tuā. Qui
noluit ↄ̄ſentire. ꝓpter hoc fuit la
pidatus. Et peccauit ille rex mo̅rali
ter p viſum a damnatus ē eterna
liter. Oʒ aūt oculi hoīs auari oīa
q̄ vident ↄcupiſcūt: legim⁹ figurā
zacharie. vbi angelus dn̄i oſ̄dit
zacharie mulierem ſedentē in am
phora que habuit oculos viden
tes in vniuerſam terram. Tandē
venit angelus a poſuit ſup os am
phore talentū plumbi. venerunt
due mulieres hn̄tes alas miluí a
duxerūt amphorā cuʒ muliere in
terram ſennaar: a poſuerūt eam
ibi. Ita moraliter mulier ſedens
in amphora cui⁹ oculi ſunt in vni
uerſa terra eſt auaricia. cui non
ſufficit qd hʒ: ſed deſiderāt omnia
que videt in vniūſa terra. Talen
tum plumbi ſuper os amphore ē
poſitū in ſignū impietatis q2 aua
rus ē impi⁹. claudit̄ os ei⁹ ad orā
dum p grā dīna. Unde ps̄. Muta fi
ant labia doloſa. Et clauditur cor
ad compatiendum primo. Sed
venerūt due mulieres habentes

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

alas milui ⁊ auiditas in̄ acq̄ren
do ⁊ auſteritas in poſſidēdo. tanq̄
miluus rapiēdo q̄cq̄d oculi videt
hec tollent eū de terra viuētiū ⁊ p
ducēt ad terrā morientiū. Vn̄ ait
dn̄s. Ligatis manib' ⁊ pedibus
ꝓijcite eū in tenebras exteriores:
ibi erit flet' ⁊ ſtridoꝛ dentiū Ergo
quo ad thema. Bt̄i oculi q̄ nō cō
cupiſcūt rem ꝓximi ſȝ vidēt creatu
ras laudādo creatorem ¶ Quarto
dico q̄ꝫ oculi beati hoīs deſiderant
eternā gloriā. Nā videm' q̄ꝫ oculi
beatoꝝ ⁊ iuſtoꝝ ſolent leuari ad
celū. vnde pn̄t diuinā grām exſpe
ctare. Vnde pſ̄ Leuaui oclos me
os in montes ⁊c̄. Sed multi ſunt
q̄ magis leuāt oculos vt videant
honores h' mundi q̄ꝫ honorē celi:
cū tn̄ hōres mundi cito tranſeāt.
Vn̄ romani depingebāt hoīeȝ h'
mundi in tēplo apollinis ad mo
dū hoīs hn̄tis roſā in dextra. liliū
in ſiniſtra. ſupra ſolſequiū. infra
abſinthiū. ⁊ ſcripſerunt ſup̄ ima
ginē. leuate ⁊ qd̄ ſignificat ꝯſideā
te Nā hō cum ē in honore h' mun
di floret vt roſa delicijs ⁊ diuitijs
ſed de veſpe .i. tpe mortis ⁊ aduer
ſitatis areſcet: ⁊ ab oībus vilipē
dit vt roſa arida: q̄ ꝓijcit̄ cito cū
arida ē. Jta in ſiniſtra liliū albū
cū ſuis folijs. Nā liliū bene redolȝ
vel bonū dat odorem dū floret. ita
gratia hoīs cū ē in honore mundi
Sȝ qn̄ folia cadūt cito ſordeſcunt
Jta cū hoīs honoꝛ cadit ⁊ aduerſi
tas ⁊ mors venit: tūc cito honoꝛ ⁊

vires ſordeſcūt Jtē ſolſequiū ſup̄
in ſignū q̄ꝫ ſolſequiū hȝ taleȝ na
turā qn̄ ſol oritur aperit̄: ſȝ dum
ſol recedit ⁊ occidit claudit̄. ita for
tuna ⁊ honoꝛ mundi cū ſol ꝓſperi
tatis aduenit ⁊ orit̄: aperit homo
oculos ⁊ videt cūcta ſibi placētia.
Sȝ cū ſol occidit .i. cū mors vene
rit ſtatim oculi claudunt̄. ⁊ tunc
nihil videt niſi tenebras ⁊ claudi
tur in ſepulcro. Jtē inferi' abſin
thium. in ſignū q̄ꝫ omnis delecta
tio mundi mō ē dulcis in pc̄c̄is.
⁊ erit amara p' hanc vitā. Eccle.
Erit po cō amara bibētib' illā Blā
de ingredit̄: ſȝ erūt ei' nouiſſima.
q̄ſi abſinthiū. Jtem pſ̄. Fel dra
conū vinū eo. ⁊ve. aſ. in. Ergo ad
thema. Bt̄i oculi q̄ vident tranſito
ria vana ⁊ deſpiciunt: et celeſtia
appetunt ⁊ cū deo eternaliter gau
dent.

¶ Dn̄ica. xiiij.

¶ Sermo. lv.

Vnus illorum vt vidit. q̄ꝫ
mundatus eſt regreſſus
eſt magnificās deum. Lu
ce. xvij. Nihil vtilius hoī quo ad
aīam niſi grā diuina. Homo eſt
q̄ſi mortis imago ⁊ q̄ſi vas vacuū
⁊ fractū. Vnde pſ̄. Quaſi vas fi
gulitum confringes eos. Ideo ait
paulus. Gratia dei ſum id quod
ſum. Nam multi habuerunt ſani
tates corporis ſine gratia dei ⁊ pe
rierunt. Et ſicut gratia valet ſup